

jeti a tím její úraz způsobil. Nalézací soud, posuzuje otázku trestného zavinění, správně vyložil zákon, odmítnuv názor znalcův, že zrychlení jízdy bylo v souzeném případě dovolené a účelné, jako nesrovnatelný s ustanovením cit. Šu 45, který nařizuje řidiči motoru, by byl za všech okolností pánem rychlosti a zmírnil jízdu, po případě vypjal motor, když by mohl rychlou jízdou způsobiti úraz nebo vyvolati poruchu v dopravě. Spoluzavinění usmrcené na úrazu, jak je tvrdí zmáteční stížnost, rozsudek nezjistil, a, i kdyby bylo zjištěno, nevyvíňovalo by obžalovaného, poněvadž ten zodpovídá za své zavinění, které bylo v příčinné souvislosti s nastalým výsledkem (po případě i vedle zavinění poškozené). 2. Rozsudek zjišťuje formálně bezvadně, že obžalovaný mohl předvídati ohrožení, které svou neopatrnou a rychlou jízdou jakož i nemístným signálem může vyvolati, tím spíše, že věděl, že se v K. zdržují také staré a churavé osoby s omezenou volností pohybu a že měl s touto okolností počítati, když jel po silnici vedoucí lázněmi. Tímto skutkovým zjištěním jest zrušovací soud vázán. Pouhým jeho popíráním neprovádí zmáteční stížnost hmotně právního zmatku podle zákona. 3. Pro příčinnou spojitost jest tu lhostejno, zda byl bezprostřední příčinou pádu a úrazu vliv psychický či fysický, poněvadž vlastní příčinou úrazu byla a zůstává podle rozsudečných zjištění jednak neopatrná jízda obžalovaného, který jel těsně za předním motocyklistou, ačkoliv byl povinen zachovávat jistou mezeru pro bezpečný přechod chodců na oživené lázeňské silnici (a hlavně rychlá jízda, která ve spojení s nemístným signálem uvedla poškozenou ve zmatek a způsobila její pád a úraz. Rozsudek zjišťuje, že by bylo k úrazu nedošlo, kdyby byl obžalovaný zařídil svou jízdu podle zákonného předpisu Šu 45, t. j. kdyby byl zmírnil rychlost a vypjal motor, a poplašným signálem a nepřipustným zrychlením jízdy nevyvolal zmatek chodcův, jeho pád a tím i úraz. Bylo proto zmáteční stížnost zavrhnouti.

Čís. 2288.

Porušení předpisu druhé věty Šu 120 tr. ř. není zmatkem.

Rozdíl mezi skutkovými podstatami přestupku Šu 477 tr. zák. a podílnictví na krádeži (§ 185 tr. zák.) záleží v tom, že v tomto případě pachatel ví, že věc pochází z krádeže, třebaš nevěděl, na kom byla spáchána, v onom případě pak má jen příčinu pochybovati o bezvadném původu věcí, jež na sebe převádí.

Podílníkově vědomí, že věc pochází z krádeže, může tu býti i tehdy, převádí-li na se ukradenou věc za přiměřenou cenu.

(Rozh. ze dne 12. února 1926, Zm I 547/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmáteční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 6. června 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podílnictví na krádeži podle §§ 185, 186 písm. a), b) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

1. Pokud zmateční stížnost obžalovaného napadá jeho odsouzení pro podílnictví na krádeži, jest bezdůvodna. Vytýkáť rozsudku především zmatek podle Šu 281 čís. 3 tr. ř., protože prý při hlavním přeličení porušen byl předpis Šu 120 tr. ř. tím, že nejen jako svědek, nýbrž i jako znalec slyšen byl Jan F., předseda nákupního družstva cukrářů, které v této věciúčastněno jest jako soukromý účastník, a podával posudek jako znalec, aniž obžalovaný o osobě znalce byl dříve slyšen. Stížnost jest bezdůvodna. V Šu 120 tr. ř. ohroženo jest zmatečností toliko, byla-li jako znalec přibrána osoba, která ve vyšetřování nesměla býti vyslýchána nebo v přísahu vzata jako svědek, nebo jest s obviněným nebo poškozeným v některém z poměrů uvedených v Šu 152 čís. 1 tr. ř. Než, nehledíc k tomu, že Jan F. podle protokolu nebyl vůbec vyslýchán jako znalec, nýbrž jako svědek, a jen na doklad své způsobilosti, vypovídati též o věcech, odborné znalosti předpokládajících, poukázal na to, že jest odborníkem a soudním znalcem, není tu žádná z uvedených okolností, jež by podle Šu 120 tr. ř. vylučovala i jeho výslech jako znalce. Jediná okolnost, na niž stížnost poukazuje, že jest předsedou nákupního družstva cukrářů, které jest v této věciúčastněno jako soukromý účastník, není ani okolností, jež by bránila jeho svědeckému výslechu (§ 151 tr. ř.), vzetí do přísahy (§ 170 tr. ř.), pokud se týče podle Šu 152 čís. 1 tr. ř. ze svědecké povinnosti ho sprostovala. Výslech Jana F-a, pokud vůbec předpokládal odborné vědomosti, týkal se v podstatě tehdejší ceny ukradeného zboží, že však ve směru tom proti svědeckému a tím též znaleckému výslechu není závady, tomu nasvědčuje předpis Šu 99 tr. ř., jenž v příčině zjištění škody při majetkových deliktech v první řadě poukazuje soud na výslech poškozeného. Výtka, že Jan F. podával posudek, aniž byl dříve stěžovatel o osobě znalcově slyšen, stává se bezpředmětnou vzhledem k tomu, co již uvedeno, nehledíc ani k tomu, že pominutí předpisu v Šu 120 tr. ř. není ohroženo zmatečností; ostatně se obhajoba, pokud z protokolu vidno, proti položení dotyčné otázky svědkovi nijak neohradila.

Bez důvodna jest zmateční stížnost i, pokud napadá správnost odsouzení pro zločin podílnictví na krádeži z hmotněprávních důvodů Šu 281 čís. 9 a), 10 tr. ř. Stížnost dovozuje nesprávnost odsuzujícího výroku z toho, že v rozsudku není zjištěna přiměřenost ceny, jež jest zákonnou známkou skutkové podstaty zločinu podle §§ 185, 186 tr. zák., jelikož důsledkem toho chybí i stěžovatelovo vědomí, že jde o věci kradené, jež nemůže shledáno býti prokázaným pouhým tvrzením spoluobžalovaného Emila P-y, že to stěžovateli sdělil, a úsudkem svědka Františka J-y o udánlivém doznání stěžovatelově. Než okolnost, zda cena, placená pachatelem za kradené zboží, byla přiměřenou, čili nic, bude ovšem v případech, pochybných po stránce důkazní, důležitým pŕtahem pro řešení otázky, zda znal pachatel zločinný původ věci, kterou na se převedl, což po stránce subjektivní tvoří nezbytný předpoklad jeho odsouzení pro podílnictví. Avšak okolnost ta sama o sobě není předpokladem skutkové podstaty zločinu podle §§ 185, 186 tr. zák.,

mohl-li soud zjistiti pachatelovo vědomí o původu věci z krádeže na jiném podkladě, to tím méně, když vědomí to může býti i u pachatele, jenž z příčin jakýchkoli vědomě ukradenou věc i za přiměřenou cenu na se převedl. Zda však tvrzení spoluobžalovaného a výpověď svědka o pachatelově prohlášení, v němž soud v souhlase se svědkem shledává mimosoudní doznání tohoto vědomí, postačí pro přesvědčení soudu o tomto vědomí v době činu, jest věcí volného uvážení nalézacího soudu, jež v rámci hmotněprávních důvodů zmatečnosti napadáno býti nemůže. Jelikož v projednávaném případě zjistil nalézací soud na základě oněch průvodů vědomí pachatelovo o původu zboží z krádeží, nelze odsuzující výrok označiti právně pochybeným.

Dále vytýká zmateční stížnost, provádějíc tyto zmatky, že nalézací soud uznal stěžovatele vinným zločinem podílnictví na krádeži na základě výpovědi spoluobžalovaného Emila P-y, že sdělil stěžovateli, že věci mu přenechané jsou kradené, aniž mu současně řekl, z jaké krádeže pocházejí. Nevěděl-li stěžovatel o tom, že věci pocházejí z krádeže v nákupně družstva cukrářů, mohlo prý jíti nejvýše o přestupek §u 477 tr. zák., nikoli o zločin podílnictví na krádeži. Jelikož soud zjistil, že věci z krádeže pocházející a stěžovatelem u vědomí tohoto původu na sebe převedené, převyšují hodnotu 200 Kč, byl tu předpoklad odsouzení pro zločin podílnictví na krádeži podle §u 186 b) tr. zák., bez ohledu na to, z jaké krádeže nebo z jakých krádeží věci ty pocházely a bylo-li to právě z krádeže v nákupně družstva, či z krádeže jiné. Okolnost ta mohla by míti nanejvýše význam pro odsouzení podle §u 186 a) tr. zák., jež ovšem předpokládá vědomí pachatele, že šlo o krádež, která byla spáchána způsobem zločinným, ježto přes vysokou hodnotu předmětů, jež stěžovatel, věda o jejich původu z krádeže, na se převedl, nebylo lze beze všeho vyloučiti možnost, že stěžovatel nemusil věděti, že pocházejí z j e d n é krádeže, a ne snad z většího počtu krádeží, z nichž ani jedna sama o sobě nebyla povahy zločinné, nehledíc k osobní povaze pachatelově. Než nehledíc k tomu, že vada rozsudku spočívá vlastně jen v tom, že nejsou uvedeny důvody pro jeho výrok, že stěžovateli bylo z hodnoty věci povědomo, že krádež, z níž věci na sebe převedl, byla z hodnoty věci zločinnou, tedy ve formálním jen nedostatku (§ 281 čís. 5), jež zmateční stížnost zvláště nevytýká a k němuž z moci úřední nelze míti zření (§ 290 tr. ř.), nejde při výtce stížnosti, pokud by tato mohla shledána býti do jisté míry oprávněnou, o odsouzení pro zločin podílnictví na krádeži o sobě, nýbrž jen podle j e d n é z obou rovnocenných zločinných kvalifikací podle §u 186 tr. zák., tedy jen o okolnost přitěžující. A ježto rozsudek k přitěžující okolnosti, že zločin podílnictví na krádeži jest kvalifikován podle obou směrů §u 186 tr. zák., při výměře trestu vůbec neměl zření, nemá stěžovatel příčiny, pokládati se onou formální vadou stíženým. Na omylu jest ovšem stížnost, pokud má za to, že by nezjištění pachatelova vědomí, z které krádeže zboží pochází, mělo v zápětí pouhé odsouzení pro přestupek §u 477 tr. zák., nikoli pro podílnictví na krádeži. Rozdíl mezi skutkovými podstatami spočívá toliko v tom, že v případě posléze uvedeném pachatel zná původ předmětu z krádeže, kdežto v prvním případě má jen

příčinu p o c h y b o v a t i o bezvadném původu věci, jež na sebe převádí. Jakmile soud zjistil ono vědomí pachatelovo, nemohlo odsouzení podle Šu 477 tr. zák. přijíti v úvahu, byť i nebylo zjištěno pachatelovo vědomí, n a k o m právě krádež sama byla spáchána.

Čís. 2289.

Pro posouzení, zda jde o »lid« ve smyslu Šu 283 tr. zák., nezáleží jen na počtu osob, nýbrž také na tom, zda tu byla způsobilost ohroziti veřejný pokoj a řád; pokud sem spadá hlouček 5—8 osob.

(Rozh. ze dne 12. února 1926, Zm I 680/25.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 31. července 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem shluknutí podle Šu 283 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost namítá, že tu není skutkové podstaty přečinu podle Šu 283 tr. zák., neboť tato prý předpokládá mezi jiným, že bylo kázáno lidu, by se rozešel, a skupina 5 až 10 osob nemůže prý býti považována za »lid« (»Menge«) po rozumu onoho ustanovení zákona. Pokud zmateční stížnost v této souvislosti uvádí, že vychází ze skutkového zjištění napadeného rozsudku, »že v tu dobu (totiž v době, kdy čin byl spáchán) na Masarykově nábřeží nebylo žádného lidu«, a že svědkové průvodní i vývodní souhlasí v tom, že v době, kdy došlo k zatčení obžalovaného a k tvrzeným předchozím výzvám k rozchodu, obžalovaný stál ve velmi malé skupině osob, jichž počet je prý svědky udáván na 5 nebo 8 lidí, neprovádí hmotněprávního důvodu zmatečnosti způsobem, který by odpovídal zákonu; neboť nedrží se v okruhu skutkových zjištění nalézacího soudu, jak by činiti měla při správném provádění uplatňovaného důvodu zmatečnosti, nýbrž vychází z předpokladů nalézacím soudem nezjištěných (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Věta rozhodovacích důvodů, již se zmateční stížnost dovolává, zní totiž správně, »že v tu dobu na nábřeží Masarykově nebylo žádného klidu« a nalézací soud nezjišťuje, že obžalovaný stál podle svědeckých výpovědi ve velmi malé skupině osob, nezjišťuje ani, z kolika osob se skládala skupina, v níž se obžalovaný nalézal, nýbrž zjišťuje v tom směru pouze, že obžalovaný byl v hloučku lidí. Má-li však býti námitka zmateční stížnosti pojímána v tom smyslu, že hlouček lidí, o nějž tu podle zjištění napadeného rozsudku šlo, neodpovídal pojmu »lid« po rozumu Šu 283 tr. zák., dlužno ji označiti jako neodůvodněnou. Zákon užívá v uvedeném ustanovení výrazu »lid«, nepoukazuje podle svého znění k počtu osob, který předpokládá tento pojem. Jisto jest, že je k tomu třeba více osob. Než skutečnost, že přečin podle Šu 283 tr. zák. je v trestním zákoně zařazen mezi přečiny a přestupky proti veřejnému pokoji a řádu, na-